

KYLPIEN -TEEMAHANKE

Hankkeen numero 13645

Yhteenveto hankkeesta

Viisarin Kylpien -teemahankkeella halutaan edistää kylien vapaa-ajan toiminnan mahdollisuuksia. Teemahankkeessa tukea siirretään kyläyhdistyksille tai vastaaville kylätasolla toimiville rekisteröidyille yhteisöille, jotka toteuttavat pieniä kyläyhteisöjen toiminnallisuutta tai viihtyisyyttä edistäviä investointeja. Alahankkeet voivat sisältää kone- ja laitehankintoja ja/tai pieniä rakentamistoimenpiteitä. Hanke toteutetaan ajalla 27.8.2015-31.12.2017.

Alahankkeiden koko voi olla 1.000-12.000 euroa. Viisarin tuki alahankkeille on 50%. Yksityinen rahoitus voi koostua kokonaan vastikkeettomasta työstä, kun kyseessä on rakentamisinvestointi.

Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on tarjota Leader-rahoituksella tarpeellista tukea yhteisöjen toiminnan kehittämiseen, monipuolistamiseen sekä tukea yhteisöjen ja asukkaiden aktiivisuutta ja parantaa elinoloja alueella. Erityisenä tavoitteena on lasten ja nuorten aktiivisuutta ja viihtyvyyttä tukevat toimenpiteet.

Paikallistasolla hankkeen tavoitteena on lisätä asukkaiden mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintaan, parantaa asumisviihtyvyyttä sekä tehostaa yhteisessä käytössä olevien kokoontumistilojen käyttöä. Investointien tuella lisätään asukkaiden sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisöllisyyden tunnetta.

Kalmarin Nahjuksen tenniskenttä ennen kunnostustöitä...

...ja kunnostustöiden jälkeen.

Hankkeen toimenpiteet ja aikataulu

Hankkeen toteuttaminen jakautui kolmeen vaiheeseen:

- 1) ensimmäisessä vaiheessa valmisteltiin ja toteutettiin alahankkeiden haku ja suoritettiin rahoitettavien alahankkeiden valinta
  - a. alahankkeiden hakuilmoitukset ovat olleet paikallislehdissä 2., 3. ja 4.9.2015. Hausta tiedotettiin myös uutiskirjeissä, omilla ja yhteistyökumppaneiden nettisivuilla, sähköpostilla ja eri tilaisuuksissa kertomalla
  - b. alahankkeiden hakuaika päättyi 2.11.2015
  - c. alahankkeiden valinta suoritettiin hallituksen kokouksessa 3.12.2015
- 2) toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet, toteutusaikaa oli 31.10.2017 saakka
- 3) kolmannessa vaiheessa 31.12.2017 mennessä tehtiin alahankkeiden maksatukset, hankkeen loppuraportti ja koordinoinnin osuuden maksuhakemus laadittiin keväällä 2018, kun alahankkeiden maksatus oli käsitelty

Hankkeen koordinoitiosan ja hallinnon hoitivat Viisarin vakinaisessa työsuhteessa olevat työntekijät. Hankkeelle jyvitetiin kustannuksia tehdyn työajan mukaisesti.

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa suunniteltiin hakuilmoitukset ja sitä tukeva tiedotusmateriaali. Haun avautumisesta tiedotettiin paikallisissa sanomalehdissä (Sampo-lehti, Viiden Kunnan Sanomat, Sisä-Suomen lehti, Viitasaaren Seutu ja Kotiseudun Sanomat), Viisarin kotisivuilla ja uutiskirjeessä, Keski-Suomen maaseudun facebook-sivuilla sekä Nopola News'ssa. Alahankkeiden hakuaika oli lehti-ilmoituksen julkaisemisesta 2.11.2015 saakka. Tiedotuksessa hyödynnettiin myös hankkeiden verkostoja ja tilaisuuksia.

Haun avautumisesta tiedotettiin myös alueen kuntia ja kehittämissyhtiöitä. Nämä olivatkin innokkaita välittämään tietoa eteenpäin omalla toiminta-alueellaan esim. nettisivujen ja Facebookin välityksellä.

Infotilaisuuksia tarjottiin kaikkiin alueemme kuntiin. Tilaisuudet toteutuivat seuraavasti:

- Viitasaaren kyläilta, Soliskylän kylätalo 22.9.2015
- Pylkon Äänen infoilta, Evästupa Pylkönmäki 23.9.2015
- Tehdään yhdessä! -tilaisuus, Äänekosken kaupungintalo 24.9.2015
- Saarijärven kyläilta, Saarijärven kaupungintalo 12.10.2015

Osallistujia näissä tilaisuuksissa oli 90 (N 58, M 32).

Viisarin nettisivuille oli luotu oma alisivunsa teemahankkeen tiedottamiseen. Sivulla on ollut nähtävissä hankkeiden valintakriteerit, hakuohjeet, menettelyohjeet sekä muuta tarpeellista tietoa alahankkeiden hakemisesta ja toteuttamisesta. Sivustoa päivitettiin kulloinkin ajankohtaisella tiedolla alahankkeiden toteuttajille.

Alahankehakemuksia saapui määräaikaan mennessä 13 kpl. Näistä 3 on kokonaan uusia hakijoita, 8 yhdistystä ovat edellisellä ohjelmakaudella olleet koordinoitihankkeen toteuttajia ja 2 omien hankkeiden toteuttajia.

Alahankkeiden valinta päätettiin Viisarin hallituksessa 3.12.2015 (joitakin täydennyksiä 12.1.2016 ja 17.2.2016). Talven 2016 aikana tehtiin sopimukset rahoitettavaksi valittujen alahankkeiden kanssa. Alahankkeiden virallisesta päätöksestä vastasi Keski-Suomen ELY-keskus. Kaikki hankkeet mahtuvat rahoitukseen ilman valintaa, joten ohjaavia kriteereitä ei käytetty. Valituksi tulleet alahankkeet ja niiden sisällöt:

- Elämäjärven Kyläseura ry / Pihtipudas; moottorikelkan ja ilmalämpöpumpun hankinta
- Kyyjärven kunnan Hokkalan Kyläyhdistys ry / Kyyjärvi; juhlateltan ja grillausvälineiden hankinta, kodan ovien maalaus
- Kyyjärven Mediamyllärit ry / Kyyjärvi; robottikameroiden ja muiden teknisten laitteiden hankinta
- Muholan Jalkapallokerho / Kinnula; katsomon, varaston ja wc:n rakentaminen, ruohonleikkurin, äänentoistolaitteiden ja tarvikkeiden hankinta
- Pajupuron Kylä- ja Nuorisoseura / Saarijärvi; äänentoistolaitteiden ja dataprojektorin hankinta
- Pylkon Ääni / Saarijärvi; Kylttien, jouluvalojen, videotykin, valkokankaan ja raivausvälineiden hankinta, frisbeegolf-radan kunnostus
- Kylä- ja urheiluseura Kalmarin Nahjus / Saarijärvi; jalkapallokentän kunnostus, skeittirampin rakentaminen
- Kivijärven Kivekkäät / Kivijärvi; toimitsijakopin rakentaminen
- Kivijärven Saunakylän kyläyhdistys / Kivijärvi; sillan rakentaminen latureitille
- Koiviston kyläyhdistys / Äänekoski; kylätalon katon maalaus ja varastotilan muuttaminen kokoustilaksi, tuolien päällystys
- Kämärin kyläyhdistys / Kannonkoski; WC-tilojen rakentaminen kylätalolle
- Niinilahden kyläyhdistys / Viitasaari; ulkoseinien, ikkunoiden ja oven vuorilistojen maalaus
- Tarvaalan kyläyhdistys / Saarijärvi; laavun rakentaminen

Virallisen päätösvalmistelun aikana henkilöstö ohjeisti ja koulutti hankkeita kilpailutukseen, kirjanpitoon ja raportointiin liittyvistä asioista. Viisarin hallituksen päätöksellä hyväksytyjen alahankkeiden toteuttajat

veloitettiin osallistumaan koulutukseen. Koska hakijatohot levisivät ympäri aluetamme, pidettiin koulutuksia ympäri aluetta:

- Kyyjärven kunnantalo 13.1.2016, osallistujia 3 henkilöä
- Kivijärven kunnantalo 13.1.2016, osallistujia 5 henkilöä
- Elämäjärven Mäntypirtti 14.1.2016, osallistujia 4 henkilöä
- Muholan kylätalo 14.1.2016, osallistujia 3 henkilöä
- Saarijärven kaupungintalo 18.1.2016, osallistujia 5 henkilöä

Osa kokeneista hanketoteuttajista koulutettiin puhelimitse 26.,27. ja 29.1.2016.

Toisessa vaiheessa toteutettiin alahankkeet tehtyjen suunnitelmien mukaan. Alahankkeiden toteutuksesta vastasivat niitä hakeneet yhteisöt. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat hankintojen kilpailutuksesta, hankinnoista, hankintoihin liittyvästä kirjanpidosta ja maksuhakemusten valmistelusta erikseen laadittujen ohjeiden mukaisesti.

Niinilahden kylätalo saa uutta maalia pintaan.

Hankkeen maksatushakemuksia suunniteltiin tehtävän alusta alkaen, mutta Hyrrä-järjestelmään maksuhakemusten laadinta ei ollut mahdollista laaditulla aikataululla. Käytännössä alahankkeiden maksatus haettiin kahdessa erässä, ensimmäinen hakemus saatiin Hyrrään kesäkuussa 2017 ja loppumaksuhakemus joulukuussa 2017. Viisarin koordinoitiosan maksatus haettiin siinä vaiheessa, kun alahankkeiden loppumaksuhakemus on käsitelty ja maksettu keväällä 2018.

Hankkeiden toteutuksen ja maksatuksen neuvonta on toteutettu pääsääntöisesti puhelimitse. Kinnulassa pidettiin Muholan Jalkapallokerhon kanssa yksi palaveri, jossa käytiin läpi maksuhakemuksen laadintaan valmistautumista. Muutama yhdistys kävi toimistolla hakemuksiensa kanssa hakemassa ohjeistusta.

Valtaosa hankkeista pysyi pääsääntöisesti suunnitelmissaan, joskin hankkeiden sisältöihin tuli pieniä muutoksia matkan varrella. Maksatusten hakemisen ongelmat heijastuivat kuitenkin vahvasti hankkeiden toteuttamiseen. Hakijat eivät uskaltaneet aloittaa hankkeiden toteuttamista, kun maksatusten hakemisen ajankohdat eivät olleet tiedossa. Tämä siirsi hankkeiden toteuttamisen painopistettä loppuajalle.

Oman haasteensa hankkeiden toteuttamiselle toivat kesän 2017 kurjat säät, jotka johtivat Koiviston kyläyhdistyksen osalta toimenpiteen toteuttamiseen vajaana. Saunakylän kyläyhdistyksen hanke jäi toteutumatta, kun enää ei ollut saatavilla talkootyövoimaa hankkeen toteuttamiseksi. Lisäksi rahoituksen väärinymmärryksen vuoksi Pylkön Äänen hanke toteutui vajaana, kun hankkeen yksityiseksi rahoitukseksi ajatellut varat olivatkin hankkeen tuloa.

Pylkköset talkoissa kylttiä pystyttämässä.

Hankkeen resurssit ja toteutuksen organisaatio

Hankkeen hakijana ja vastuullisena toteuttajana toimi Leader VIISARI ry. Se vastasi hankkeen toimenpiteiden koordinoinnista, alahankkeiden hakuun ja toteutukseen liittyvästä ohjauksesta ja neuvonnasta, sekä hankkeen maksatushakemusten valmistelusta. Hankkeen työpanosta kohdennettiin yhdistyksen vakituisessa työsuhteessa oleville työntekijöille tehdyn työajan mukaisessa suhteessa.

Alahankkeiden toteuttajiksi haettiin avoimella haulla alueella toimivia yleishyödyllisiä yhteisöjä. Viisari laati sopimukset alahankkeiden toteuttajien kanssa. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat alahankehakemusten

laatimisesta, laatimiensa hankkeiden toteutuksesta, hankintojen kilpailutuksesta ja raportoinnista sopimuksen mukaisesti. Alahankkeiden toteuttajat vastasivat myös alahankkeiden yksityisestä rahoitusosuudesta sekä välirahoituksesta.

Hankkeiden maksatushakemukset laadittiin kahdesti, viimeisen kerran alahankkeiden toimenpiteiden päätyttyä. Alahankkeiden tuki maksettiin yhteisöille sen jälkeen, kun Maaseutuvirasto oli suorittanut tuen Viisarille. Alkuvaiheen maksatusongelmat johtivat siihen, että Viisari maksoi kahdelle hanketoteuttajalle tuen osuuden lainana ennen ensimmäisen maksuhakemuksen laatimista. Lainat tulivat kuitatuksi, kun ensimmäinen alahankkeiden maksuhakemus hyväksyttiin sellaisenaan.

Viisari vastasi koordinoitiosan välirahoituksesta. Hankkeella oli Viisarin kirjanpidossa oma kustannuspaikkansa.

Hankkeen kustannukset ja rahoitus ajalla 27.8.2015 – 31.12.2017

Kustannukset / Koordinaatio-osa

	Kustannusarvio	Toteutunut
Palkat ja palkkiot	17 300,00	14 802,23
koordinoinnin palkat	16 300,00	14 032,23
kokouspalkkiot	1 000,00	770,00
Ostopalvelut	1 600,00	2 424,19
kirjanpito	1 600,00	2 424,19
Matkakulut	2 000,00	895,99
henkilöstö	1 500,00	427,27
hallitus	500,00	468,72
Muut kustannukset	4 100,00	1 316,68
tilavuokrat	500,00	0,00
kokouskulut	200,00	84,00
posti	100,00	50,41
ilmoituskulut	1 500,00	1 150,01
kopiokulut	300,00	0,00
tarjoilut tilaisuuksiin	1 500,00	32,26
Yhteensä	25 000,00	19 439,09

Koordinointi-osan lomapalkkojen ja -rahojen osuus haetaan maksuun kesällä 2018. Arvion mukaan n. 700 euroa.

Kustannukset / Alahankkeet

Alahankkeiden kokonaiskustannusarvio on 119.030,50 euroa ja toteutuneet kustannukset 102 900,22 euroa. Hyväksytyistä 13 hankkeesta toteutui 12, tosin näistä kaksi selvästi vajaana. Alahankkeista Kyyjärven kunnan Hokkalan kyläyhdistyksen, Muholan Jalkapallokerhon ja Pylkön Äänen hankkeet jakautuvat sekä kone- ja laitehankintoihin että rakentamiseen. Muutoshakemuksen myötä tähän sarjaan kuului myös Kalmarin Nahjuksen hanke.

Kone- ja laitehankinnat		
	Myönnetty rahoitus	Toteutuneet kustannukset
Elämäjärven Kyläseura	12 000,00	12 000,00
Kyyjärven kunnan Hokkalan kyläyhdistys	1 281,00	1 281,00
Kyyjärven Mediamyllärit	12 000,00	11 999,48
Muholan Jalkapallokerho	5 760,00	4 923,45
Pajupuron kylä- ja nuorisoseura	3 750,00	3 610,32
Pylkön Ääni	2 508,00	468,00
Kylä- ja urheiluseura Kalmarin Nahjus	0,00	1 687,30
YHTEENSÄ	37 299,00	35 969,55

Rakentaminen		
	Myönnetty rahoitus	Toteutuneet kustannukset
Kämärin Kyläyhdistys	11 000,00	11 000,00
Niinilahden Kyläyhdistys	10 600,00	10 600,00
Tarvaalan Kyläyhdistys	9 280,00	9 280,00
Kylä- ja urheiluseura Kalmarin Nahjus	12 000,00	9 356,12
Kivijärven Kivekkäät	11 456,50	9 934,41
Kivijärven Saunakylän kyläyhdistys	5 580,00	0,00
Koiviston kyläyhdistys	6 970,00	1 938,06
Kyyjärven kunnan Hokkalan kyläyhdistys	200,00	200,00
Muholan Jalkapallokerho	5 160,00	5 975,69
Pylkön Ääni	9 485,00	8 626,25
YHTEENSÄ	81 731,50	66 910,53

YHTEENSÄ	119 030,50	102 880,08
-----------------	-------------------	-------------------

Rahoitus

Koordinaation rahoitus

EU	8 164,42
valtio	7 386,85
kunta	3 887,82

Julkinen rahoitus yhteensä 19 439,09

Alahankkeiden rahoitus

EU	21 604,82
valtio	19 547,21
kunta	10 288,01

Julkinen rahoitus yhteensä 51 440,04

yksityinen rahallinen osuus 33 185,63

vastikkeeton työ 18 254,41

Yksityinen rahoitus yhteensä 51 440,04

Kokonaisrahoitus 102 880,08

Kokonaisrahoitus (koordinointi + alahankkeet)

Julkinen rahoitus

EU	29 769,24
valtio	26 934,06
kunta	14 175,83
Julkinen rahoitus yhteensä	70 879,13

Yksityinen rahoitus

rahallinen osuus	33 185,63
vastikkeeton työ	18 254,41
Yksityinen rahoitus yhteensä	51 440,04

Hankkeen seuranta

Hankkeelle ei ole perustettu erillistä ohjausryhmää, vaan hankkeen vaiheista keskusteltiin hallituksen kokouksissa. Hankkeet raportoivat maksuhakemuksen yhteydessä toteutuksen tilasta. Lisäksi hankkeiden vastuuhenkilöiltä tiedusteltiin matkan varrella hankkeen etenemisestä.

Hankkeen toteutusoletukset ja riskit

Hanketta suunniteltaessa oletuksena oli, että saisimme 15 alahanketta rahoitettua. Hakemuksia tuli 13, mikä on pidettävä hyvänä määränä. Riskinä on hankkeiden välirahoituksen ongelmat, kun maksatuksen haun alkuperäinen suunnitelma venyi kesälle 2017 Hyrrä-järjestelmän ongelmien vuoksi. Hankkeen riskinä ei osattu pitää maksatusten näinkin rajua myöhästymistä. Viisari onkin joutunut selittelemään välirahoittajille tilannetta. Riskinä oli myös se, kuinka saadaan hankkeiden maksatukset toimimaan yhteisten hakuajkojen puitteissa. Osa toteuttajista on kuitenkin itse katsonut parhaaksi hakea maksatusta myöhemmin, vaikka hanke onkin jo toteutunut. Tähän on syynä mm. kirjanpidon haasteet, kun useat yhdistykset tekevät kirjanpitonsa kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä.

Hankkeen yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina olivat alahankkeiden toteutuksesta vastaavat yhdistykset, alueen kunnat ja Keski-Suomen kylät ry. Alueen kunnat ja Keski-Suomen kylät ry tiedottivat hankehaun mahdollisuuksista omille sidosryhmilleen aktiivisesti.

Tarvaalan laavu valmiina.

Hankkeen tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tuloksena Viisarin toiminta-alueen yhteisöjen toiminnallisuus sekä yhteisten tilojen ja alueiden viihtyvyys paranivat, kun yhteisöt pystyivät hankkimaan uutta tai laajempaa ja monipuolisempaa toimintaa mahdollistavaa kalustoa. Kylätalojen tai vastaavien kokoontumistilojen käyttöaste kasvoi. Hankkeen vaikutuksesta kylätaloille ja muihin kokoontumistiloihin syntyi uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Erityisesti hankkeen tuloksena edistettiin nuorten ja lasten harrastusmahdollisuuksia. Tämä taas lisäsi olemassa olevan infrastruktuurin käyttöä ja vähensi kuljetustarpeita, kun voidaan hyödyntää lähellä olevia harrastus- ja liikuntapaikkoja.

Hankkeen kautta edistettiin kokoontumistiloja ylläpitävien yhdistysten toiminnan monipuolistumista ja uudenlaisen toiminnan käynnistämistä.

Hankkeen määrälliset tulokset

	tavoite	toteuma 31.12.2017
parantuneista palveluista hyötynyt maaseutuväestö	5915 hlö	5819
tuetussa hankkeessa tehdyt talkootyötunnit	1389 h	1591
josta yli tavoitetason olevat talkootyötunnit		202
hankkeen aikana työllistyvien määrä	0,2 htv	0,26 htv
toimenpiteiden määrä	13	12

uusien toimijoiden määrä	11	10
aktiivointitilaisuuksiin osallistuneiden määrä (N, M)	175 (N 100, M 75)	110 (N 67, M 43)
ympäristöä parantavat toimet	14	12
rakennetut / kunnostetut / varustetut rakennukset ja rakennelmat	15	16
hankkeeseen osallistuvat organisaatiot	20	18

Pajupuron kylä- ja nuorisoseuran hankinnat kylätalolle.

Esityksen jatkotoimenpiteiksi

Pieniin investointeihin suuntautuvat teemahankkeet ovat saaneet paljon kiitosta ja ne on koettu erittäin hyväksi tavaksi saada uusia yhdistyksiä mukaan maaseudun kehittämiseen hankevarojen avulla. Viisari on

käynnistänyt toisen investointeihin keskittyvän teemahankkeen valmistelun saamansa palautteen ja toiveiden perusteella.

Saarijärvellä 16.3.2018

Marja Salonen
toiminnanjohtaja

Mari Puro
hankesihteeri